

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Kalle Brandstedt
Socialdepartementet
103 33 Stockholm
s.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för sexuell hälsa och
hivprevention
Jennie Fessé

Datum

2023-09-29

Vårt ärendenummer

02040-2023

Ert ärendenummer

S2023/00827

Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter – Delbetänkande av utredningen om stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn SOU 2023:10

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tillstyrker samtliga förslag i remissen med följande kommentarer.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Sammanfattande kommentar

Folkhälsomyndigheten delar bedömningen att det behövs ett förstärkt skydd mot höga tandvårdskostnader för personer som drabbas av orofaciala skador orsakade av mäns våld mot kvinnor, annat könsrelaterat våld och våld i nära relationer. Folkhälsomyndigheten ser gärna att det säkerställs att de i delbetänkandet nämnda grundutbildningar, samt utbildnings- och fortbildningsinsatser till kliniskt verksamma, innehåller kunskap om hbtqi-personers livsvillkor, våldsutsatthet och våldsutövningens specifika uttryck och mekanismer. Folkhälsomyndigheten ser det som viktigt att framhålla att det vid prövning av rätt till ersättning ska beaktas att den våldsutsatta går igenom en normaliserings- och uppbrotsprocess, och kan vara utsatt för pågående våld, vilket i sin tur kan påverka förmågan att bidra till prövning av rätt till ersättning.

Utbildning, fortbildning och kompetensutveckling behöver prioriteras

Folkhälsomyndigheten delar utredningens bedömning att utbildningsinsatser och kontinuerlig fortbildning i områden såsom mäns våld mot kvinnor, samt våld i nära relationer är avgörande för tandvårdens förmåga att upptäcka och kunna ge adekvat

stöd till våldsutsatta personer. Folkhälsomyndigheten ser gärna att det säkerställs att de i delbetänkandet grundutbildningar, samt utbildnings- och fortbildningsinsatser till kliniskt verksamma, innehåller kunskap om hbtqi-personers livsvillkor, våldsutsatthet och våldsutövningens specifika uttryck och mekanismer. Forskning från Nationellt centrum för kvinnofrid (2023) visar att erfarenheter av att utsättas för våld är vanligt förekommande bland hbtqi-personer, där bisexuella kvinnor rapporterar den högsta utsattheten för våld.

Våldsutsatta patienters ersättning för tandvårdskostnader

Utredningen drar slutsatsen att det är en rimlig avvägning mellan patientens och regionens intresse att patienten ska bidra till utredningen och kunna bevisa sin våldsutsatthet för att ha rätt till stöd. Folkhälsomyndigheten ser det som viktigt att framhålla att det vid prövning av rätt till ersättning ska beaktas att den våldsutsatta går igenom en normaliserings- och uppbrottsprocess, och kan vara utsatt för pågående våld, vilket i sin tur kan påverka förmågan att bidra till utredningen. Forskning från Nationellt centrum för kvinnofrid (2022) har visat att våldsutsatta i nära relationer går igenom en process när de på olika sätt försöker bryta känslomässigt med en våldsutövande partner för att slutligen lämna relationen, den så kallade uppbrottsprocessen

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Johan Kaarme. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Desireé Ljungcrantz och chefsjuristen Bo Granath deltagit. Utredare Jennie Fessé har varit föredragande.

Folkhälsomyndigheten

Jennie Fessé